

ضرورت تغییر نگاه به پدیده دستفروشی

بازارچه یک نفره شهری

گزارش

گروهی از افراد که در راستای تأمین معاش خانواده و گذران زندگی به طور گسترده در برخی نقاط شهری به چشم می آیند و وجود آنها در برخی فصول سال مانند بهار و تابستان و البته در روزهای پایانی سال بیشتر به چشم می خورد، دستفروش هستند. این بخش از جامعه که تحت شرایط اقتصادی خاص که معمولاً از طبقه پایین دست جامعه

افزایش دستفروشی با شیوع کرونا

حال با وجود شیوع ویروس کرونا، با توجه به محدودیت‌های گذشته برای دستفروشان، محدودیت‌های اعمال شده در خصوص کرونا نیز بر شرایط سخت و مشکل دستفروشان افزوده است. حسن خلیل آبادی، عضو شورای شهر تهران از افزایش دستفروشی در پایتخت به دلیل شرایط کرونا و بیکاری ناشی از آن خبر داد. او گفته است که ساماندهی دستفروشان صرفاً توسط مدیریت شهری امکان‌پذیر نیست و

نیود اطلاعات و آمار دقیق از دستفروشان

بر اساس گفته‌های مسئولان شهری و حتی با مراجعه به مراکز آمار رسمی در کشور، تا به امروز آمار دقیق و مشخص تأیید شده‌ای از تعداد دستفروشان در کشور و به طور خاص در کلانشهرها موجود نیست و می‌توان گفت که این آمار شناور است. مطابق محاسبات و برنامه‌ریزی‌های کلان، زمانی که آمار و اطلاعات دقیقی از یک موضوع در دسترس نباشد می‌توان عنوان کرد برنامه‌ریزی و مطالعات منطقی و عدالت‌محور در خصوص هیچ یک از ابعاد مرتبط با آن نمی‌توان متصور شد. بر همین اساس شاید اساسی‌ترین مبحث در راستای ساماندهی و رسیدگی به شرایط دستفروشان در کشور آمارگیری دقیق از تعداد و احوالات این قشر است تا بر این مبنای برنامه‌ریزی‌های کلان این حوزه صورت گیرد. در یکی از معدود آمارگیری‌های حوزه دستفروشی در تهران، آمارهای سه سال گذشته شرکت ساماندهی مشاغل و شرکت حریم‌بان و معربان شهرداری تهران با آمارهای انجمن جامعه‌شناسی ایران (سفارش شده از طرف وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی) در خصوص دستفروشان مناطق

شناسنامه‌دار کردن دستفروشان

به گفته مسئولان مرتبط، یکی از راهکارهای جمع‌آوری آمار دستفروشان می‌تواند موضوع شناسنامه‌دار کردن آنان باشد که البته این کار باید از طریق کار مطالعاتی و غیرمحموس انجام شود؛ چراکه برخی از افراد دارای شغل هستند، اما به دلیل زیاده‌خواهی دست به دستفروشی می‌زنند و در کنار این مسأله، بسیاری نیز به

دستفروشی در جهان

بارویکرد عدالت‌محور در بسیاری از کشورهای جهان در برخورد با پدیده دستفروشی به مراتب این کشورها در سال‌های متمادی شاهد ساماندهی و بهینه‌سازی زندگی دستفروشان، بهبود وضعیت معیشت آنان، احساس امنیت‌بخشی در حوزه اشتغال، کاهش فشارهای اقتصادی، رونق تولید و فروش محصولات داخلی، جذب گردشگر داخلی و حتی در شرایطی جذب توریست بوده‌اند. گفتنی است که دستفروشی پدیده‌ای

لزوم اجرای قوانین در حوزه ساماندهی مشاغل

شورای پنجم شهر تهران «مصبوه ساماندهی دستفروشان و مشاغل سیار بی‌کانون» را در سال ۹۷ به تصویب رساند. حال که شهر با ویروس کرونا دست‌وپنجه نرم می‌کند و مضل دستفروشان بیش از قبل هویدا است؛ توجه به اجرای این مصوبه شاید راهگشای برخی مشکلات در حوزه فعالیت دستفروشان باشد. یک عضو شورای اسلامی شهر تهران گفت: «اگر مصوبه ساماندهی مشاغل سیار و بی‌کانون به موقع اجرایی می‌شد، در حال حاضر برای شناسایی دستفروشان دچار مشکل نبودیم.» گزارشی از مرکز پژوهش‌های مجلس با بررسی عملکرد ماده (۱۶) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار تأکید می‌کند که با گذشت هفت سال از تصویب این ماده و سه سال از ابلاغ آیین‌نامه، عملاً در مقام اجرا موفقیت لازم را نداشته و در نتیجه لازم

ایجاد بازارچه‌های دستفروشی

بر اساس ماده (۱۶) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، شهرداری‌ها موظفند به منظور بالا بردن امکان دسترسی تولیدکنندگان کوچک و متوسط ایرانی به بازار مصرف و ایجاد امنیت برای فروشندگان کم‌سرمایه با استفاده از زمین‌های متعلق به خود یا وزارت راه و شهرسازی، مکان‌های مناسبی برای عرضه کالاهای تولید داخل آماده کنند و بر مبنای قیمت تمام‌شده به صورت روزانه، هفتگی و ماهانه به متقاضیان عرضه کالاهای ایرانی اجازه دهند. پیش‌بینی و تأمین زیرساخت‌های مورد نیاز از جمله تأمین آب، برق، گاز، تأسیسات بهداشتی و سطل‌های زباله در نزدیکی غرفه‌های متعددی که به دستفروشان اجازه داده شده‌اند، تعیین مکان‌ها و زمان‌های مشخص از سوی شهرداری برای دستفروشی، تعیین اجازه‌های اندک برای تشویق دستفروشان به استفاده از غرفه‌های تعبیه شده، تقسیم‌بندی دستفروشان بر اساس نوع کالای آنها و سیاستگذاری متفاوت برای هر گروه، تنظیم مقررات مربوطه در سه سطح ملی، استانی و محلی، در نظر گرفتن دیار تم‌هایی ویژه برای رسیدگی به امور مربوط به هر گروه از دستفروشان، منع کامل مأموران شهرداری و مأموران پلیس از دخالت در امور دستفروشان دارای مجوز، برگزاری دوره‌های آموزش کسب و کار برای دستفروشان با هدف افزایش شانس آنها

این بخش از جامعه بیشتر نمود می‌یابد. مشکلات دستفروشان در سطح کشور و به طور خاص در کلانشهرها تا به امروز یکی از مسائل حل نشده باقی مانده؛ به گونه‌ای که نهادهای مرتبط و دولت‌ها در طول دهه‌های گذشته با ارائه راهکارهای مختلف سعی در نظم‌بخشی به فعالیت این قشر و ساماندهی آنان داشته‌اند که البته جز در مواردی به صورت محدود اثر بخشی لازم را نداشته است.

پذیرفته در تمام دنیا به حساب می‌آید و در بسیاری از شهرها، راه ساماندهی و نه بر خورد و جلوگیری از فعالیت آنها اتخاذ می‌شود و مبنای این ساماندهی این قشر قرار می‌دهند. شاید استفاده و بهره‌گیری از تجربیات کشورهای دیگر در حوزه دستفروشی با شکل و شمایل ایرانی و مطابق با استانداردهای کشور راهگشای ورود به مناسب و چاره‌جویی در بحث بررسی همه‌جانبه مشکلات دستفروشان باشد.

مهناز پیرانپور
روزنامه‌نگار

atiyeonline.ir

به گفته

مسئولان

مرتبط، یکی

از راهکارهای

جمع‌آوری

آمار

دستفروشان

می‌تواند

موضوع

شناسنامه‌دار

کردن آنان

باشد که البته

این کار باید

از طریق کار

مطالعاتی و

غیرمحموس

انجام شود؛

چراکه برخی

از افراد دارای

شغل هستند،

اما به دلیل

زیاده‌خواهی

دست به

دستفروشی

می‌زنند